

landbouw

adviespool Fryslân

Op weg naar meer natuurinclusieve landbouw

Vraagstelling

Een melkveehouder uit de gemeente Ooststellingwerf wil graag weten hoe hij op zijn bedrijf efficiënter met stikstof om kan gaan, met daarbij een gezonde bodem en meer natuurlijke bemesting. LAP-adviseur Henk Heida (Koolstofkring) heeft deze case in behandeling genomen.

Huidige situatie

Het betreft een melkveebedrijf van bijna 40 hectare met daarop ca. 80 melk- en kalfkoeien plus jongvee. Dus er is meestal krap ruwvoer en moet er behoorlijk mest worden afgevoerd. Bij droge zomers is er behoorlijk last van droogte schade. Er is al veel gedaan aan kruiden en doorzaaien en er wordt geen mais meer verbouwd. De stallen en betonplaten zijn geschikt voor ca. 150 melkkoeien. Er wordt weidegang toegepast.

Belangrijk discussiepunt was de iets te lage productie en de onderbezetting van de melkrobots (2 stuks voor 75 melkkoeien). Het voeren geschiedt d.m.v. een blokkenwagen. De kuil zit in zgn. lasagnebulten. Een probleem van deze kuilen was afgelopen jaar de hoge NDF en lage VCOS, hetgeen de voeropname drukt.

Advies bemesting

De OEB (Onbestendig Eiwit Balans) is erg hoog. Het advies is daarom:

- Verdeel de drijfmest beter over de snedes. Met name bij de eerste snee liever twee keer 15-20 kuub dan 30 kuub in een keer. Het bodemleven kan max. 60 kilo N per gift aan.
- Eventueel is dit te corrigeren door te spelen met het percentage droge stof (40-45 in eerste snee, 30-35 in tweede snee en latere snedes weer wat droger).
- Er kan een andere keuze van de bijproducten worden gemaakt, wat kan leiden tot meer energie en liefst negatieve OEB.
- Totaal rantsoen sturen naar max. 200.
- Probeer structuur in het ruwvoer te houden, dus niet alles maaien met kneuzer, oogsten met hakselaar en dan nog weer frezen en mengen met messen.
- Ureum: streef naar max. 15 tot 20, ook i.v.m. lagere mestafvoer en betere benutting bedrijfseigen N.

Advies kwel erfafspoelwater

Verder was er een probleem met een soort kwel van het erfafspoelwater dat onder de silowand door in de kuil was gezogen. Daardoor was de smaak van deze onderste 5 cm

landbouw

adviespool Fryslân

kuil slecht. Het probleem was ondertussen verholpen door een grondwal tegen de silowand te deponeren. Hopelijk afdoende.

Advies keuze kunstmest

De huidige kunstmestprijzen zijn hoog en een bron van zorg. Op bijna alle percelen is een erg hoge hoeveelheid magnesium gemeten en een lage hoeveelheid calcium. Dit is waarschijnlijk veroorzaakt door te hoge mestgiften in het verleden of teveel slecht opneembare magnesium via het voer. Verder speelt een (te) lage bodem pH een rol, zeker volgens de huidige inzichten. Dit zorgt er o.a. voor dat de beschikbaarheid van een aantal elementen minder is. Bijv. fosfor, maar ook Zn, Cu etc. Door de lage pH is het werken met klavers niet echt een succes. Mogelijk biedt Wikken meer resultaat. Advies: probeer iets te zoeken met een lage/geen hoeveelheid magnesium. Streef naar meer balans in de bodem qua mineralen.

Advies fokkerij

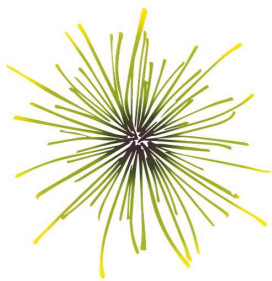
Fokkerij gaat via triple A-systeem en loopt naar tevredenheid. De dieren zien er robuust dieren. Met de klauwen en uiergezondheid gaat het redelijk. Wel is er sprake van Mortellaro (stinkende klauwaandoening), mogelijk bestaat er een relatie met te hoog eiwit in het rantsoen. De boer is bekend met de theorie van Dr. Schmack, maar deze methode is voor hem onduidelijk, want er moet wel melk geproduceerd worden.

Advies voermengingen

Dit heeft de adviseur afgeraden. Relatief hoge kosten i.v.m. met zwaardere trekker voor de mengwagen. Met name de kosten voor dieselolie spelen hierbij een rol. Een rekenvoorbeeldje: 30 liter per dag aan diesel is bijna 60 euro plus wat kosten van rente, onderhoud en afschrijving van de machines. Dit komt al snel op € 100 per dag, bijna € 40.000 per jaar aan extra kosten. Het is de vraag of je dit met 75 melkkoeien met extra melk/arbeidsbesparing/weidegang in de zomer terugverdient.

Concrete adviezen voor de lezer

- Verdeel drijfmest over de snedes. Liever twee keer 15-20 kuub dan 30 kuub in een keer.
- Probeer structuur in het ruwvoer te houden, dus niet alles maaien met kneuzer, oogsten met hakselaar en dan nog weer frezen en mengen met messen.
- Last van erfafspoelwater in de kuilbult? Leg een grondwal tegen de silowand aan.
- Controleer de opneembaarheid van magnesium in het voer. Vaak is deze te laag.

landbouw

adviespool **Fryslân**

- Hou bij het voeren van bijproducten rekening met de hoge dieselprijzen. Een mengwagen vraagt veel brandstof.

22.024/MZ